

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

DECIZIE

18 decembrie 2018

mun. Chișinău

Colegiul lărgit în următoarea componență:

președinte -
judecători

Timofti Vladimir
Toma Nadejda
Țurcan Anatolie
Cobzac Elena
Boico Victor

judecând, fără citarea părților la proces, recursul ordinar declarat de procurorul în Procuratura de circumscripție Bălți, Formusatii Andrei, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 28 martie 2018, în cauza penală în privința lui

Azarenco Mihail XXXXX, născut la
XXXXX, originar și domiciliat XXXXX.

Datele referitoare la termenul de examinare a cauzei:

1. *Prima instanță: 29.03.2017 - 25.01.2018;*
2. *Instanța de apel: 16.02.2018 - 28.03.2018;*
3. *Instanța de recurs: 04.07.2018 - 18.12.2018.*

CONSTATĂ:

1. Prin sentința Judecătoriei Bălți, sediul Central din 25 ianuarie 2018, Azarenco Mihail a fost recunoscut vinovat și condamnat:

- în baza art. 190 alin. (2) lit. c) Cod penal, la 2 ani închisoare, cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate pe un termen de 3 ani;

- în baza art. 145 alin. (2) lit. e) Cod penal, la 15 ani închisoare.

Conform art. 84 alin.(1) Cod penal, pentru concurs de infracțiuni, prin cumul parțial al pedepselor aplicate, i-a fost stabilită pedeapsa definitivă de 16 ani închisoare, cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate pe un termen de 3 ani.

În temeiul art. 84 alin. (4) Cod penal la pedeapsa stabilită s-a adăugat parțial pedeapsa neexecutată aplicată prin sentința Judecătoriei Bălți din 21 noiembrie 2017, stabilindu-i-se definitiv pedeapsa de 17 ani închisoare cu executarea în penitenciar de tip închis, cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate pe un termen de 3 ani.

2. Pentru a pronunța sentința instanța a constatat că, Azarenco Mihail, la 13 iulie 2017 aproximativ la 21³⁰, aflându-se pe teritoriul Autogării din mun. Bălți, str. Ștefan cel Mare, nr. 1, urmărind scopul dobândirii ilicite a bunurilor altei persoane, sub pretextul efectuării unui apel telefonic, prin înșelăciune și abuz de încredere a dobândit ilegal de la Elisovețchi Alexandr telefonul mobil de model Xiaomi Redmi 3 S la preț de 2000 lei în care era instalată cartela SIM cu nr. XXXXX la preț de 30 lei, după care, s-a eschivat de a restitui bunul menționat, cauzându-i părții vătămate o daună materială în proporții considerabile în sumă totală de 2030 lei.

Tot el, la data de 14 iulie 2017, la ora nestabilită de către organul de urmărire penală, aflându-se în fâșia forestieră amplasată lângă casa nr. XXXXX de pe strada XXXXX, mun. Bălți, fiind în stare de ebrietate alcoolică, acționând cu intenție îndreptată spre omorul persoanei, în procesul conflictului apărut în baza neînțelegerilor cu cunoscuta sa cet. Stepanova Elena (a.n.1934), conștientizând caracterul acțiunilor sale și dându-și seama de consecințele acestora și dorind survenirea acestora, folosind starea de neputință evidentă a victimei și anume vârsta înaintată, a aplicat cet. Stepanova Elena, a.n. 1934, câteva lovituri cu pumnul în regiunea capului, în rezultatul la ce ultima a căzut la pământ.

Continuând acțiunile sale criminale, îndreptate spre omorul cet. Stepanova Elena, a.n. 1934, Azarenco Mihail s-a aplecat de asupra cet. Stepanova Elena, a apucat-o cu mâinile în regiunea gâtului, efectuând acțiuni de asfixie, care au provocat, conform raportului de expertiză medico-legală nr.454 din 19.08.2017, asfixie mecanică și moartea violentă a cet. Stepanova E.

3. Sentința a fost atacată cu apeluri de către procuror și de avocatul Darii V. în numele inculpatului.

3.1. Procurorul, care a solicitat casarea parțială a acesteia, cu dispunerea încasării din contul inculpatului în beneficiul statului a cheltuielilor judiciare în sumă de 4620 lei, invocând că prin materialele cauzei penale s-au constatat cheltuieli de judecată la efectuarea acțiunilor de urmărire penală și a expertizelor judiciare, iar conform art. 227-229 Cod de procedură penală, legea permite ca cheltuielile judiciare să fie suportate de condamnați, însă instanța de judecată a refuzat în încasarea acestora de la inculpat.

Astfel, prima instanță a ignorat prevederile art. 385 alin. (1) pct. 14), 397 Cod de procedură penală, or, aceasta era obligată ca în dispozitivul sentinței de condamnare, pe lângă chestiunile enumerate în art. 395, 396 Cod de procedură penală, să se expună și referitor la repartizarea cheltuielilor judiciare, în cazul dat, costul expertizei în sumă de 4620 lei.

3.2. Avocatul Darii V. în numele inculpatului, care a solicitat casarea acesteia și pronunțarea unei noi hotărâri de achitare pe art. 190 alin. (2) lit. c) Cod penal, din motivul lipsei în acțiunile lui a elementelor constitutive ale infracțiunii și pe capătul de învinuire prevăzut de art. 145 alin. (2) lit. e) Cod penal, din motiv că fapta nu a fost comisă de inculpat.

În argumentare a invocat următoarele:

- instanța a neglijat raportul de expertiză judiciară nr. 112a-2017 din 14.09.2017, conform căruia Azarenco Mihail suferă de retardare mintală moderată, iar capacitatea de a-și da seama de caracterul periculos al acțiunilor sale și de a

conduce cu ele la momentul comiterii infracțiunii era redusă, prin urmare Azarenco Mihail cade sub incidența art. 23/1 Cod penal. Din acest motiv acuzarea, cât și instanța de judecată, contrar legislației în vigoare, a considerat faptele întâmplătoare ca infracțiuni pasibile de aplicarea pedepselor penale;

- sentința de condamnare pe episodul prevăzut de art. 145 Cod penal este bazată exclusiv pe presupuneri, la materialele cauzei nefiind prezentate probe concludente și pertinente, care ar confirma vinovăția inculpatului, or, instanța face trimitere la mai multe rapoarte de expertiză, care, însă, nu dau răspunsuri certe dacă Azarenco Mihail este implicat în decesul victimei. Majoritatea răspunsurilor exclud participarea lui Azarenco Mihail la aplicarea loviturilor lui Stepanova E., iar răspunsurile: „*Totodată nu se exclude...*” nu pot fi luate în considerație ca mijloc de probă;

- ținând cont de faptul că Azarenco M. era cunoscut ca persoană cu deficiențe psihice, în condițiile când în dimineața zilei de 14.07.2017 acesta se afla și în stare de ebrietate, a fost ușor să fie manipulat și convins să recunoască că el a comis acte de violență împotriva victimei Stepanova Elena, el, neconștientizând situația în care s-a pomenit, adică că va fi acuzat de omor;

- pe episodul prevăzut de art. 190 Cod penal, acțiunile inculpatului nu întrunesc elementele acestei infracțiuni, deoarece nu au fost prezentate careva probe, care ar confirma că Azarenco Mihail a avut intenția de a însuși bunul până la intrarea în posesia acestuia.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 28 martie 2018 apelurile declarate au fost respinse ca nefondate, cu menținerea hotărârii atacate.

5. În motivarea soluției adoptate instanța de apel a reținut, că instanța de fond corect a stabilit circumstanțele de fapt și de drept, analizând obiectiv cumulul de probe prin prisma art. 101 Cod de procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, veridicității și coroborării lor, corect concluzionând asupra vinovăției inculpatului Azarenco Mihail de săvârșirea infracțiunilor prevăzute de art. 145 alin. (2) lit. e) și 190 alin. (2) lit. c) Cod penal.

Instanța de apel a indicat că, deși inculpatul nu a recunoscut vinovăția în săvârșirea infracțiunii imputate, vinovăția acestuia este dovedită pe deplin prin cumulul de probe administrate de către organul de urmărire penală, examinate de către instanța de fond și verificate de către instanța de apel, astfel, reținând că, prima instanță a făcut o analiză amplă a probelor cercetate, iar concluziile privind vinovăția inculpatului în săvârșirea infracțiunilor reținute în sarcina lui rezultă din probele administrate, cărora le-a fost dată o apreciere legală sub toate aspectele, complet și obiectiv.

5.1. În această ordine de idei, instanța de apel a notificat elementele constituite ale infracțiunii de escrocherie și a menționat că, instanța de fond întemeiat a reținut în acțiunile inculpatului Azarenco Mihail, raportate la comportamentul față de partea vătămată Elisovețchi Alexandru elementul material al infracțiunii de escrocherie exprimat prin abuz de încredere. Or, modalitatea prin care a acționat inculpatul atunci când a cerut telefonul de la partea vătămată denotă în mod cert că inculpatul a abuzat de încrederea părții vătămate și a avut intenția de a sustrage de la ultimul telefonul mobil. Din declarațiile părții vătămate, cât și ale

inculpatului Azarenco Mihail, reiese că ultimul s-a dat după un chioșc pentru a face apelul telefonic, fapt ce a fost făcut de inculpat pentru a distrage atenția stăpânului telefonului asupra sa, care era preocupat de chestiuni personale.

În așa mod, chiar și în ipoteza în care partea vătămată a uitat de telefon și a plecat acasă, faptul dat nu îl dezvinovățește pe inculpat și nu dovedește lipsa intenției sale de a sustrage telefonul. Or, aceea că partea vătămată a uitat de telefon nu denotă neglijența acestuia, ci dimpotrivă, demonstrează abuzul de încredere manifestat de inculpat față de partea vătămată Elisovețchi Alexandru, care îl cunoștea pe inculpat și nu putea presupune că acesta ar avea intenția de a sustrage telefonul de la el, din care considerente partea vătămată nu a stat să aștepte returnarea telefonului, ci s-a ocupat mai departe de chestiile personale, oferindu-i astfel inculpatului posibilitatea de a se dosi după chioșc. Cu atât mai mult, că partea vătămată a mai stat pe loc încă vreo 10 minute, însă Azarenco Mihail așa și nu i-a întors părții vătămate telefonul în acest interval de timp.

La fel, intenția inculpatului de sustragere a telefonului este dovedită și prin faptul, că inculpatul a propus spre vânzare telefonul ce nu-i aparținea, fapt confirmat prin declarațiile martorului Bumbac Ina. Mai mult ca atât, martorul declară că, Azarenco Mihail este un vizitator fidel al barului în care activează și a observat că la persoanele cu care Azarenco Mihail era la o masă deseori dispăreau anumite bunuri (bani, telefoane). În cazul telefonului lui Elisovețchi A., martorul Bumbac I. a intuit că va fi un caz asemănător, astfel că a anunțat stăpânul localului despre acest bun.

Mai mult ca atât, potrivit declarațiilor inculpatului și părții vătămate Elisovețchi Alexandru, reiese că după ce partea vătămată a plecat acasă, acesta ulterior a revenit și s-a mai întâlnit o dată cu inculpatul, care i-a cerut 100 lei, însă inculpatul nu i-a spus nimic și nu i-a amintit de telefon, ceea ce în plus denotă intenția inculpatului de a păstra telefonul părții vătămate pentru sine. Faptul dat combate argumentele apelantului, precum că inculpatul a fost reținut și nu a avut posibilitatea de a restitui telefonul, or inculpatul până la reținere s-a văzut încă o dată cu partea vătămată, căruia nu i-a comunicat că telefonul mobil este la el.

Astfel, instanța de apel a conchis că, acțiunile inculpatului întrunesc elementele infracțiunii de escrocherie, iar argumentele părții apărării invocate în sensul achitării inculpatului au fost considerate de către instanța de apel nefondate.

5.2. De asemenea, și alegațiile părții apărării, precum că, inculpatul nu a comis infracțiunea prevăzută de art. 145 alin. (2) lit. e) Cod penal, instanța de apel le-a considerat neîntemeiate, or, vinovăția inculpatului Azarenco Mihail în comiterea omorului părții vătămate Stepanova Elena este dovedită pe deplin prin raportul de expertiză nr. 263 din 04.08.2017, potrivit căruia, se constată că pe hainele inculpatului Azarenco Mihail au fost depistate pete de sânge ce provin de la partea vătămată Stepanova Elena, fapt ce confirmă că omorul ultimei a fost săvârșit anume de inculpat. Or, fiind interogat în ședința instanței de apel, inculpatul nu a putut explica de ce pe hainele sale au fost depistate urme de sânge ale părții vătămate Stepanova Elena.

Totodată, instanța de apel a menționat că, prin concluzia raportului de expertiză nr. 532 din 25.08.2017 s-a constatat că nu s-a depistat apartenență comună între piesele vestimentare ridicate de la Azarenco Mihail și de la cadavrul Stepanova

E., însă acest fapt nu confirmă în mod obligatoriu că inculpatul nu a interacționat în mod direct cu partea vătămată în vederea omorului acesteia, odată ce alte rapoarte de expertiză denotă contrariul și în mod incontestabil demonstrează vinovăția inculpatului, fapt confirmat și prin restul probelor ce se conțin în materialele cauzei.

În acest sens, instanța de apel a remarcat declarațiile martorilor Bezerău Dumitru și Sochirca Denis, care în noaptea din 14.07.2017, după orele 24:00 l-au văzut pe Azarenco Mihail în regiunea autogării, fiind murdar de sânge și cu excoriații în regiunea gâtului. Astfel, ora survenirii morții cet. E. Stepanova indicată în raportul de expertiză corespunde cu ora indicată de martorii Sochircă D. și Bezerău D., când l-au văzut pe inculpat murdar de sânge, iar explicațiile lui Azarenco Mihail date acestor martori, precum că a fost maltratată de niște persoane necunoscute, au fost apreciate ca neîntemeiate, deoarece de către inculpat nu a fost depusă vreo plângere în acest sens organelor de drept.

Mai mult ca atât, instanța de apel a subliniat, că în cadrul urmăririi penale inculpatul a recunoscut vina sa și a relatat, că a omorât partea vătămată Stepanova Elena în urma conflictului spontan apărut între ei. Potrivit procesului-verbal de verificare a declarațiilor la locul infracțiunii din 18.07.2017, în cadrul reconstituirii faptei Azarenco Mihail cu lux de amănunte a descris acțiunile întreprinse față de victima E. Stepanova, a explicat și arătat pe manechin consecutivitatea loviturilor aplicate ultimei, precum și tehnica aplicării pentru producerea efectului dorit. Cu atât mai mult, că Azarenco Mihail în cadrul acestei acțiuni procesuale indică direct la locul unde a fost depistat cadavrul lui E. Stepanova, adică locul comiterii infracțiunii, deși omorul părții vătămate a fost comis pe timp de noapte. Faptul dat confirmă veridicitatea declarațiilor inculpatului date la urmărirea penală, or, inculpatul a relatat circumstanțe privind omorul părții vătămate, care puteau să-i fie cunoscute doar lui, precum și a relatat amănunțit modalitatea omorului părții vătămate, care coincide cu concluziile rapoartelor de expertiză.

În sensul dat, au fost considerate neîntemeiate de către instanța de apel argumentele expuse în apel, precum că inculpatul este persoană cu deficiențe psihice, iar în dimineața zilei de 14.07.2017 inculpatul se afla și în stare de ebrietate, de aceea a fost ușor să fie manipulat și convins să recunoască că el a comis acte de violență împotriva victimei Stepanova Elena. Or, fiind audiat în calitate de bănuț și învinuit la data de 14.07.2017, Azarenco Mihail a recunoscut vina în omorul lui Stepanova Elena, în cadrul audierilor, fiind asistat de avocatul V. Darii, care a invocat doar în apel pretenziile încălcări, deși tot el a participat și în ședințele primei instanțe în cadrul cărora nu a avut careva obiecții împotriva celor indicate în procesele verbale de audiere și n-a invocat pretenziile influențe exercitate de către polițiști asupra inculpatului, precum și nu a depus ulterior plângeri la organele abilitate asupra pretenziilor acțiunii ilegale ale polițiștilor.

Mai mult, verificarea declarațiilor inculpatului la locul infracțiunii a avut loc la data de 18.07.2017, când inculpatul era treaz, a fost asistat de către avocatul V. Darii, inculpatul și avocatul semnând procesul-verbal și nu au înaintat obiecții în privința acestuia nici la momentul semnării acestuia și nici ulterior. De asemenea instanța de apel a subliniat, că nici la finisarea urmăririi penale și prezentarea materialelor

cauzei penale avocatul nu a invocat careva încălcări admise în cadrul urmăririi penale.

Astfel, instanța de apel a conchis că, probele administrate, cercetate și verificate în speță de către instanțe, confirmă în afara oricărui dubiu, că inculpatul a acționat prin abuz de încredere față de partea vătămată Elisovețchi Alexandru, anume în scopul dobândirii în mod ilicit a telefonului mobil al acestuia, precum și a săvârșit omorul intenționat al părții vătămate Stepanova Elena, iar argumentele apelantului privind nevinovăția inculpatului au fost combătute, instanța de apel apreciindu-le ca o metodă de autoapărare și de eschivare a inculpatului de la răspunderea penală.

5.3. Verificând legalitatea pedepsei aplicate, instanța de apel a reținut că, la stabilirea categoriei și termenului pedepsei penale, prima instanță a respectat prevederile art. 7, 61, 75 Cod penal, a ținut cont de caracterul și gradul prejudiciabil al infracțiunilor săvârșite, una din ele fiind din categoria celor excepțional de grave, de motivul acesteia, de persoana celui vinovat, care anterior a mai fost judecat, astfel, corect concluzionând că restabilirea echității sociale, corectarea și reeducarea inculpatului, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât din partea condamnatului, cât și a altor persoane, este posibilă numai cu aplicarea unei pedepse sub formă de închisoare.

La fel, instanța de apel a menționat că, la aplicarea pedepsei s-a ținut cont și de prevederile art. 23/1 Cod penal, or, instanța i-a stabilit inculpatului pe ambele capete de învinuire pedepse la limita minimă prevăzută de sancțiunile articolelor corespunzătoare.

5.4. Referitor la solicitarea acuzatorului de stat din apelul declarat, privind încasarea cheltuielilor judiciare în sumă de 4620 lei de la inculpatul Azarenco Mihail, instanța de apel a considerat că este nefondată, și în acest sens, a notificat prevederile art. 227 - 229 Cod de procedură penală, și a statuat că, cheltuielile suportate pentru efectuarea raportului de expertiză judiciară nr. 454 din 19.08.2017, nu pot fi încasate de la inculpatul Azarenco Mihail, deoarece sunt cheltuieli efectuate în cadrul urmăririi penale în vederea acumulării probatoriului necesar pentru demonstrarea vinovăției inculpatului în comiterea infracțiunii incriminate, cheltuieli ce sunt trecute în contul statului.

6. Decizia instanței de apel este atacată cu recurs ordinar de acuzatorul de stat, care, invocând temeiul de drept prevăzut la art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală - *hotărîrea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția*, solicită casarea parțială a acesteia, în partea cheltuielilor judiciare, cu pronunțarea unei noi hotărâri, cu încasarea din contul inculpatului în beneficiul statului a cheltuielilor de judecată în mărime de 4620 lei.

În motivare menționează că, în opinia sa, instanța de apel nu a luat în considerație faptul, că în cadrul instrumentării cauzei penale de către stat au fost suportate cheltuieli pentru efectuarea expertizelor medio-legală și psihiatrică în sumă de 4620 lei, ce urmează a fi încasată din contul inculpatului în beneficiul statului, conform art. 142 alin. (2), 227-229 Cod de procedură penală, iar instanța de apel nu a clarificat obiectiv necesitatea încasării cheltuielilor de judecată, astfel, adoptând în această parte o hotărâre ilegală.

7. În conformitate cu prevederile art. 431 alin.(1) pct.1¹) Cod de procedură penală, avocatul Janu A. în numele inculpatului a depus referință privind opinia sa asupra recursului ordinar declarat, menționând că acesta urmează a fi declarat inadmisibil, argumentând că cheltuielile suportate în cadrul urmăririi penale în vederea dovedirii vinovăției persoanei în săvârșirea infracțiunii incriminate, reprezintă cheltuieli judiciare care urmează a fi achitate din bugetul de stat, or, sarcina probațiunii este pusă pe seama organului de urmărire penală.

8. Judecând recursul ordinar, în raport cu actele cauzei, Colegiul lărgit ajunge la concluzia că acesta urmează a fi admis, inclusiv din alte considerente decât cele invocate de acuzatorul de stat, din următoarele considerente.

Potrivit prevederilor art. 435 alin. (1) pct.2) lit. c) Cod de procedură penală, judecând recursul instanța este în drept să admită recursul, să caseze parțial hotărârea atacată, să rejudece cauza și să pronunțe o nouă hotărâre, dacă nu se agravează situația condamnatului.

Totodată, Colegiul lărgit, ținând cont de prevederile art. 424 alin. (2) Cod de procedură penală care stipulează că, instanța de recurs este în drept să judece și în baza temeiurilor neinvocate fără a agrava situația condamnatului, constată că, în esență, recurentul formulează critici bazate pe temeiul de casare indicat la pct. 6) alin.(1) art. 427 Cod de procedură penală, care prevede că *hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel, dacă hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția*, în partea ce ține de cheltuielile de judecată, care nu au fost încasate în beneficiul statului de la inculpat.

8.1. Colegiul lărgit, verificând criticele acuzatorului de stat raportate la actele dosarului, conchide asupra admiterii acestora, inclusiv pentru alte motive decât cele invocate în cererea de recurs, or, la baza acestei statuări stau modificările legislative la norma penală în baza căruia a fost pus sub învinuire inculpatul Azarenco Mihail și condamnat de către instanțele de fond, și anume art.190 alin. (2) lit. c) Cod penal.

În acest sens, instanța de recurs menționează că, prin Legea nr. 179 din 26 iulie 2018, în vigoare din 17 august 2018, au fost operate mai multe modificări la Codul penal, inclusiv acestea vizează norma de incriminare din această cauză, art. 190 Cod penal, potrivit căror:

„4. La articolul 190:

în dispoziția alineatului (1), textul „înșelăciune sau abuz de încredere” se substituie cu textul „inducerea în eroare a unei sau a mai multor persoane prin prezentarea ca adevărată a unei fapte mincinoase sau ca mincinoasă a unei fapte adevărate, în privința naturii, calităților substanțiale ale obiectului, părților (în cazul în care identitatea acestora este motivul determinant al încheierii actului juridic) actului juridic nul sau anulabil, ori dacă încheierea acestuia este determinată de comportamentul dolosiv sau viclean care a produs daune considerabile”;

în dispoziția alineatului (2), litera c) se exclude.”

Așadar, la 26 iulie 2018, în primul rând, a fost adoptată o nouă redacție a alin. (1) din art. 190 Cod penal, expus în felul următor: *„Escrocheria, adică dobândirea ilicită a bunurilor altei persoane prin inducerea în eroare a unei sau a mai multor persoane prin prezentarea ca adevărată a unei fapte mincinoase sau ca mincinoasă a*

unei fapte adevărate, în privința naturii, calităților substanțiale ale obiectului, părților (în cazul în care identitatea acestora este motivul determinant al încheierii actului juridic) actului juridic nul sau anulabil, ori dacă încheierea acestuia este determinată de comportamentul dolosiv sau viclean care a produs daune considerabile, care se pedepsește cu amendă în mărime de la 550 la 850 unități convenționale sau cu muncă neremunerată în folosul comunității de la 120 la 240 de ore, sau cu închisoare de până la 3 ani.

Și, în al doilea rând, agravanta de la alin. (2) al art. 190 inserat la lit. c): cu cauzarea de daune în proporții considerabile a fost exclusă, regăsindu-se în componența alin. (1) din aceeași normă.

Prin urmare, la momentul judecării cauzei de către instanțele de fond, calificarea faptei și încadrarea juridică a acesteia a fost corect stabilită în baza art. 190 alin. (2) lit. c) Cod penal, or, potrivit prevederilor art. 8 din Codul penal, caracterul infracțional al faptei și pedeapsa pentru aceasta se stabilesc de legea penală în vigoare la momentul săvârșirii faptei.

Din conținutul prevederilor legale sus-indicate, reiese că legislatorul a concretizat fapta și consecințele prejudiciabile prin care se poate comite infracțiunea de escrocherie, adoptând un concept mai detaliat a metodelor prin care se săvârșește dobândirea ilicită a bunurilor altei persoane prin înșelăciune.

Astfel, prin noua redacție a art. 190 alin. (1) din Codul penal, a fost detaliată latura obiectivă a infracțiunii de escrocherie, legislatorul urmărind scopul eliminării acestei interpretări extensive defavorabile.

Revenind la circumstanțele concrete din această cauză, Colegiul penal lărgit constată că, de fapt, acțiunile infracționale comise de Azarenco Mihail se subscriu și în continuare infracțiunii de escrocherie, însă prejudicierea considerabilă a părților vătămate deja nu mai este o variantă agravantă de comitere a acestei infracțiuni, ci se încadrează în varianta-tip a infracțiunii de escrocherie stipulate de legiuitor, conform noilor modificări, în alin. (1), ceea ce, în principiu, îi atenuează situația inculpatului și îi permite instanței de recurs, la această etapă a procedurilor să intervină în soluțiile adoptate pe marginea acestei cauze.

Raționamentele de mai sus se fundamentează pe prevederile art. 10 Cod penal, potrivit cărora legea penală care înlătură caracterul infracțional al faptei, care ușurează pedeapsa ori, în alt mod, ameliorează situația persoanei ce a comis infracțiunea are efect retroactiv, adică se extinde asupra persoanelor care au săvârșit faptele respective până la intrarea în vigoare a acestei legi.

Așadar, fiind încadrate acțiunile inculpatului Azarenco Mihail în baza art. 190 alin. (1) din Codul penal, Colegiul lărgit statuează că urmează a fi stabilită pedeapsa conform sancțiunii normei date, care prevede trei forme alternative de pedeapsă: amendă în mărime de la 550 la 850 unități convenționale, sau muncă neremunerată în folosul comunității de la 120 la 240 de ore, sau închisoare de până la 3 ani.

8.2. Astfel, ținând cont de prevederile art. 7, 61, 75 Cod penal, de caracterul și gradul prejudiciabil al infracțiunii săvârșite, de motivul acesteia, de persoana celui vinovat, care nu recunoaște vinovăția, nu se căiește sincer de cele comise, Colegiul penal lărgit consideră că, corectarea și reeducarea inculpatului, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât din partea condamnatului, cât și a altor persoane,

este posibilă numai cu aplicarea unei pedepse sub formă de închisoare, pe un termen de 1 an și 6 luni.

Totodată, se reține că, în speță sunt aplicabile prevederile art. 84 alin.(1), (4) Cod penal, or, inculpatul Azarenco Mihail a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art. 145 alin. (2) lit. e) Cod penal, la 15 ani închisoare, de către instanțele de fond, soluție pe care instanța de recurs o menține, astfel că, pentru concurs de infracțiuni, prin cumul parțial al pedepselor aplicate, Colegiul lărgit stabilește pedeapsa definitivă de 15 (cincisprezece) ani 6 (șase) luni închisoare.

Iar, în temeiul art. 84 alin. (4) Cod penal la pedeapsa stabilită se adaugă parțial pedeapsa neexecutată aplicată prin sentința Judecătorei Bălți din 21 noiembrie 2017, și i se stabilește definitiv spre executare lui Azarenco Mihail XXXXX pedeapsa de 16 (șaisprezece) ani 6 (șase) luni închisoare cu executarea în penitenciar de tip închis.

8.3. Referitor la solicitarea procurorului privind dispunerea încasării cheltuielilor de judecată, Colegiul lărgit consideră că este nefondată și urmează a fi respinsă, or, în dispoziția art. 143 alin. (1) Cod de procedură penală este stipulat expres că expertiza se dispune și se efectuează în mod obligatoriu pentru constatarea circumstanțelor enumerate în aliniatul nominalizat, inclusiv și în cazul când prin alte probe nu poate fi stabilit adevărul în cauză.

Astfel, instanța de recurs menționează, că în cazurile dispunerii expertizei de către organul de urmărire penală sau de către instanța de judecată la solicitarea acuzatorului de stat, plățile necesare pentru efectuarea expertizei urmează a fi achitate din contul mijloacelor bănești a bugetului de stat, dar nu a inculpatului.

În speță, din materialele cauzei, Colegiul lărgit reține că, în scopul stabilirii adevărului în cauză, în faza de urmărire penală au fost efectuate acțiunile procesuale, care au atras după sine cheltuielile judiciare, și anume pentru efectuarea expertizelor judiciare în suma totală de 4620,00 lei, cheltuielile suportate în vederea demonstrării vinovăției inculpatului în comiterea infracțiunii incriminate, și astfel reprezintă cheltuieli judiciare ce urmează a fi achitate din contul bugetului de stat, dar nu puse în sarcina inculpatului.

Totodată, Colegiul remarcă faptul că, instanțele de fond în partea descriptivă s-au expus referitor la solicitarea acuzatorului de stat în sensul respingerii acestei solicitări, însă au omis a se expune în dispozitiv, astfel că, Colegiul lărgit consideră necesar de a se expune asupra argumentelor invocate de recurent.

În acest sens, analizând decizia atacată, Colegiul penal consideră, că instanța de apel legal și întemeiat a menținut hotărârea primei instanțe, deoarece la judecarea apelului declarat de procuror, a verificat legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din cauza penală, respectând prevederile art. 414 alin. (1), (5) și 417 alin. (8) Cod de procedură penală, și în hotărârea adoptată s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apelul declarat, aceasta cuprinzând motivele pe care se întemeiază soluția pronunțată, așa cum este indicat în pct. 5 din prezenta decizie, soluție pe care instanța de recurs și-o însușește și reiterarea căreia nu o consideră necesară.

Mai mult ca atât, Colegiul menționează, că temeiurile invocate de către recurent, au constituit obiect de examinare la judecarea cauzei în instanța de fond și

apel, și asupra acestora instanțele judecătorești s-au expus argumentat în hotărârea pronunțate (f.d.74, 103 verso, vol. II).

Subsidiar, Colegiul penal subliniază că, potrivit jurisprudenței CtEDO nu se mai impune o reevaluare a conținutului mijloacelor de probă, acestea demonstrând cu prisosință soluția dată de instanțele inferioare. Or, în cazul în care acestea și-au motivat decizia luată, arătând în mod concret la împrejurările, care confirmă sau infirmă o acuzație penală, pentru a permite părților să utilizeze eficient orice drept de recurs eventual, o curte de recurs poate, în principiu, să se mulțumească de a relua motivele jurisdicției acestor instanțe (*hotărârea CtEDO Garcia Ruis c. Spaniei, Helle c.Finlandei*).

8.4. În lumina celor expuse supra, Colegiul lărgit conchide că, Azarenco Mihail urmează a fi recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 190 alin. (1) Cod penal și stabilită pedeapsa sub formă de închisoare de 1 an 6 luni. În baza art. 84 alin.(1) Cod penal, pentru concurs de infracțiuni, prin cumul parțial al pedepselor aplicate, i se stabilește pedeapsa definitivă de 15 (cincisprezece) ani 6 (șase) luni închisoare, iar în temeiul art. 84 alin. (4) Cod penal la pedeapsa stabilită se adaugă parțial pedeapsa neexecutată aplicată prin sentința Judecătoriei Bălți din 21 noiembrie 2017, și definitiv i se stabilește spre executare lui Azarenco Mihail XXXXX pedeapsa de 16 (șaisprezece) ani 6 (șase) luni închisoare cu executarea în penitenciar de tip închis.

Cererea acuzatorului de stat privind încasarea din contul lui Azarenco Mihail XXXXX în beneficiul statului cheltuielile judiciare în mărime de 4620,00 lei, se respinge ca neîntemeiată.

9. În temeiul art. 434, art. 435 alin. (1) pct.2) lit. c) Cod de procedură penală, Colegiul lărgit,

DECIDE:

Se admite recursul ordinar declarat de procurorul în Procuratura de circumscripție Bălți, Formusatii Andrei, se casează parțial sentința Judecătoriei Bălți, sediul Central din 25 ianuarie 2018 și decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 28 martie 2018, în cauza penală în privința lui **Azarenco Mihail XXXXX**, rejudecă cauza și pronunță o nouă hotărâre, prin care:

Azarenco Mihail XXXXX se recunoaște vinovat de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 190 alin. (1) Cod penal și se stabilește pedeapsa sub formă de închisoare de 1 an 6 luni.

Conform art. 84 alin.(1) Cod penal, pentru concurs de infracțiuni, prin cumul parțial al pedepselor aplicate, se stabilește pedeapsa definitivă de 15 (cincisprezece) ani 6 (șase) luni închisoare.

În temeiul art. 84 alin. (4) Cod penal la pedeapsa stabilită se adaugă parțial pedeapsa neexecutată aplicată prin sentința Judecătoriei Bălți din 21 noiembrie 2017, și i se stabilește definitiv spre executare lui Azarenco Mihail XXXXX pedeapsa de 16 (șaisprezece) ani 6 (șase) luni închisoare cu executarea în penitenciar de tip închis.

Se respinge cererea acuzatorului de stat privind încasarea din contul lui Azarenco Mihail XXXXX în beneficiul statului cheltuielile judiciare în mărime de 4620,00 lei, ca neîntemeiată.

În rest, celelalte dispoziții ale hotărârii atacate se mențin.

Decizia este irevocabilă.

Pronunțată integral la data de **17 ianuarie 2019**.

Președinte

Timofti Vladimir

Judecători

Toma Nadejda

Țurcan Anatolie

Cobzac Elena

Boico Victor